

Obsah

ÚVOD. P. Mráz	11
1 CAPUT (HLAVA). J. Beňuška	13
1.1 Orientačné body na hlave	13
1.2 Opis a identifikácia niektorých makroštruktúr hlavy	14
1.2.1 Oculus (oko) a organa lacrimalia (slzné ústroje)	14
1.2.2 Nasus (nos)	14
1.2.3 Labia oris (pery)	14
1.2.4 Auris externa (vonkajšie ucho)	14
1.3 Topografické oblasti hlavy. M. Macková	15
1.3.1 Regio facialis (tvárová oblasť)	15
1.3.2 Regio parotideomasseterica (priušnicovožuvačová oblasť)	15
1.3.3 Regio buccalis (líčna oblasť)	16
1.3.4 Regio oralis (ústna oblasť) – regio labialis superior et inferior (oblasť dolnej a hornej pery)	16
1.3.5 Regio infraorbitalis (podočnicová oblasť)	16
1.3.6 Regio mentalis (bradová oblasť)	16
1.3.7 Regio orbitalis (očnicová oblasť) – regio palpebralis superior et inferior (oblasť hornej a dolnej mihalnice)	16
1.3.8 Regio zygomatica (jarmová oblasť)	16
1.3.9 Regio nasalis (nosová oblasť)	16
1.3.10 Regio temporalis (spánková oblasť)	16
1.3.11 Regio auriculae (ušnicová oblasť)	16
1.3.12 Regio infratemporalis (podspánková oblasť)	16
1.3.13 Fossa pterygopalatina (krídlovopodnebná jama)	17
1.3.14 Regio frontalis (čelová oblasť)	17
1.3.15 Regio parietalis (temenná oblasť)	17
1.3.16 Regio occipitalis (záhlavná oblasť)	18
1.3.17 Regio mastoidea (sosáková oblasť)	18
1.4 Pitva niektorých útvarov hlavy jedným rezom. M. Masárová	18
1.5 Kožné rezy v tvárovej a mozgovej časti hlavy. M. Macková	19
1.6 Preparácia útvarov v regio parotideomasseterica	20
1.7 Preparácia regio buccalis	23
1.8 Preparácia regio oralis (regio labialis superior et inferior)	24
1.9 Preparácia regio infraorbitalis	26
1.10 Preparácia regio mentalis	26
1.11 Preparácia regio orbitalis	26
1.12 Preparácia regio zygomatica	27
1.13 Preparácia regio nasalis	27
1.14 Preparácia útvarov v regio temporalis	28
1.15 Preparácia regio auriculae	31
1.16 Preparácia regio infratemporalis	32
1.17 Preparácia fossa pterygopalatina	34
1.18 Preparácia regio frontalis	36
1.19 Preparácia regio parietalis	36
1.20 Preparácia regio occipitalis	37
1.21 Preparácia regio mastoidea	38
1.22 Cavitas cranii (lebečná dutina). J. Beňuška	39
1.22.1 Otvorenie lebky a preparácia dura mater encephali	39
1.22.2 Vyberanie mozgu	39
1.22.3 Pitva sinus durae matris	40
1.22.4 Nervi craniales (hlavové nervy)	41
1.22.5 Cerebrum (mozog)	42
1.22.5.1 Basis cerebri (mozgová spodina)	42
1.22.5.2 Preparácia dorzálnej strany mozgu	43
1.22.5.3 Opis útvarov na mediálnom reze mozgu a mozgového kmeňa	44
1.22.6 Truncus cerebri (mozgový kmeň)	44
1.22.6.1 Medulla oblongata (predĺžená miecha)	44
1.22.6.2 Fossa rhomboidea (kosoštvorcová jama)	45
1.22.6.3 Rezy mozgovým kmeňom	46
1.22.7 Cerebellum (mozoček)	47
1.22.8 Telencephalon (koncový mozog)	47
1.22.8.1 A. cerebri anterior	48
1.22.8.2 A. cerebri posterior	48
1.22.8.3 A. cerebri media	48
1.22.9 Gyrfikácia hemisfér	48
1.22.9.1 Facies superolateralis	48
1.22.9.2 Facies medialis	49
1.22.9.3 Facies inferior	50
1.22.10 Preparácia ventriculus lateralis	51

1.22.11	Bazálne gangliá	52
1.22.12	Ventriculus tertius	52
1.23	Nasus (nos), nasus externus, cavitas nasi	54
1.23.1	Sinus maxillaris (čelustná dutina)	55
1.23.2	Sliznica nosovej dutiny	55
1.24	Cavitas oris (ústna dutina). <i>A. Binovský</i>	56
1.24.1	Palatum (podnebie)	56
1.24.2	Tonsilla palatina (podnebná mandľa)	57
1.24.3	Preparácia ciev a nervov podnebia	57
1.24.4	Jazyk a dno ústnej dutiny	57
1.24.5	Svaly jazyka a dna ústnej dutiny	58
1.24.6	Nervus lingualis (jazykový nerv)	58
1.24.7	Glandula sublingualis (podjazyková žľaza)	59
1.24.8	Arteria lingualis (jazyková tepna)	59
1.25	Orbita (očnica). <i>J. Beňuška</i>	59
1.25.1	Preparácia glandula lacrimalis a odvodných slzných ciest	60
1.25.2	Prístup do orbity cez fossa cranii anterior.....	61
1.26	Auris (ucho)	62
1.26.1	Príprava na preparáciu pars petrosa	63
1.26.2	Meatus acusticus externus a membrana tympani	63
1.26.3	Auris media (stredné ucho)	64
1.26.3.1	Cavitas tympanica (bubienková dutina)	64
1.26.4	Priebeh n. facialis v pars petrosa	64
1.26.5	Auris interna (vnútorné ucho)	65
1.26.6	Auricula (ušnica)	65
1.26.6.1	Ligamentá ušnice	65
1.26.6.2	Svaly ušnice	66
2	CERVIX (KRK). <i>T. Remiš</i>	67
2.1	Orientačné body na krku	67
2.2	Topografické oblasti krku	67
2.2.1	Oblasti v regio cervicalis anterior	67
2.2.1.1	Trigonum submentale (podbradový trojuholník)	67
2.2.1.2	Trigonum submandibulare (podsánkový trojuholník)	67
2.2.1.3	Trigonum caroticum (krčnicový trojuholník)	67
2.2.2	Oblasti v regio cervicalis lateralis	68
2.2.2.1	Trigonum omoclaviculare (fossa supraclavicularis major)	68
2.2.2.2	Trigonum omotrapezoideum	68
2.3	Preparácia prednej a bočnej oblasti krku	68
2.3.1	Kožné rezy	68
2.3.2	Preparácia povrchových útvarov v regio cervicalis anterior	68
2.3.3	Preparácia povrchových útvarov v regio cervicalis lateralis	70
2.4	Preparácia trigonum caroticum	71
2.5	Musculus sternocleidomastoideus	74
2.6	Pitva nervocievneho zväzku v hĺbke a pitva truncus sympathicus	75
2.7	Podjazykové svaly a ich nervy	75
2.8	Preparácia trigonum submandibulare	75
2.9	Preparácia regio cervicalis lateralis (trigonum cervicale posterius) v hĺbke	77
2.9.1	Preparácia trigonum omotrapezoideum	77
2.9.2	Preparácia trigonum omoclaviculare	78
2.10	Preparácia hĺbkových útvarov prednej oblasti krku	78
2.11	Regio nuchalis (oblasť šíje)	80
2.11.1	Kožné rezy	80
2.11.2	Svaly	80
2.11.3	Cievy a nervy	80
2.11.4	Pitva suprafasciálnych útvarov v regio cervicalis posterior	81
2.11.5	Pitva m. trapezius	81
2.11.6	M. splenius capitis, m. levator scapulae, r. descendens a. transversae colli et a. transversae colli	81
2.11.7	M. semispinalis capitis a m. longissimus capitis	82
2.11.8	Pitva hĺbkových útvarov v trigonum suboccipitale	82
3	THORAX (HRUDNÍK). <i>A. Holomáňová</i>	91
3.1	Orientačné body na hrudníku	91
3.2	Orientačné čiary na hrudníku	91
3.3	Topografické oblasti hrudníka	92
3.4	Tvar hrudníka	93
3.5	Priemet orgánov na stenu hrudníka	94
3.5.1	Priemet pohrudnice na stenu hrudníka	94
3.5.2	Priemet pľúc na stenu hrudníka	94
3.5.3	Priemet srdca na stenu hrudníka	95
3.6	Preparácia interkostálneho priestoru	95
3.6.1	Preparácia a. et v. thoracica interna	95
3.6.2	Preparácia a., v. et n. intercostalis	96
3.7	Kožné rezy	97

3.8	Preparácia povrchových útvarov hrudníka	97
3.8.1	Preparácia suprafasciálnych ciev a nervov	97
3.8.2	Preparácia glandula mammaria	98
3.9	Preparácia m. pectoralis major a m. pectoralis minor	98
3.10	Otváranie hrudníka	99
3.11	Cavitas thoracis (hrudníková dutina)	100
3.11.1	Mediastinum (medzipľúcie)	101
3.11.2	Pitva mediastinum superius	101
3.11.3	Preparácia radix pulmonis	104
3.11.4	Vyberanie pľúc	104
3.11.5	Demonštrácia a preparácia pľúc	104
3.11.6	Pitva mediastinum medium	106
3.11.7	Vyberanie srdca a perikardu	107
3.11.8	Demonštrácia a preparácia srdca	108
3.11.9	Pitva mediastinum posterius. A. Binovský	110
4	ABDOMEN (BRUCHO). E. Ruttkay-Nedecká	114
4.1	Orientačné body na bruchu. G. Čierny	114
4.2	Orientačné čiary na bruchu	115
4.3	Topografické oblasti brucha	115
4.4	Priemet orgánov na prednú brušnú stenu. E. Ruttkay-Nedecká	115
4.5	Kožné rezy	115
4.6	Preparácia suprafasciálnych útvarov	116
4.7	Pitva svalov prednej brušnej steny	116
4.8	Pitva canalis inguinalis	118
4.9	Cavitas abdominalis (brušná dutina)	119
4.9.1	Diaphragma (bránica)	119
4.9.2	Otváranie brušnej dutiny	119
4.9.3	Peritoneum (pobrušnica)	120
4.9.4	Vzťah orgánov k peritoneu	121
4.9.5	Peritoneálne duplikatúry	121
4.9.6	Recessus peritoneales (peritoneálne záhyby)	122
4.9.7	Cavitas peritonealis propria	122
4.9.8	Cavitas peritonealis pelvis	123
4.10	Situs viscerum	123
4.10.1	Topografia orgánov brušnej dutiny	124
4.11	Preparácia ciev	126
4.12	Lymfatický systém	127
4.13	Autonómne nervy	127
4.14	Vyberanie orgánov	128
4.15	Spatium extraperitoneale. G. Čierny	129
4.16	Topografia a preparácia útvarov v spatium retroperitoneale	129
4.16.1	Renes, glandulae suprarenales, ureteres	129
4.16.2	Veľké cievny brušnej dutiny, miazgové uzliny, autonómne nervové spleti a gangliá	130
4.16.3	Vyberanie nadobličiek, obličiek a močovodov	131
4.16.4	Ductus thoracicus	132
4.16.5	Plexus lumbalis a trunci sympathici	132
4.16.6	Zadná brušná stena	132
5	PELVIS (PANVA). J. Mentel	133
5.1	Topografické oblasti a časti panvy	133
5.2	Rozmery panvy	133
5.3	Obsah panvy	135
5.3.1	Orgány a peritoneálne pomery	135
5.3.2	Preparácia vasa iliaca	135
5.3.3	Plexus lumbalis (Th ₁₂ – L ₄)	136
5.3.4	Vyberanie orgánov	137
5.3.5	Plexus sacralis (L ₄₋₅ , S ₁₋₅ , Co)	137
5.4	Preparácia izolovaných orgánov	137
5.5	Preparácia perinea a vonkajších pohlavných orgánov	138
5.6	Trigonum rectale (regio analis)	138
5.7	Fossa ischiorectalis	139
5.8	Diaphragma pelvis	140
5.8.1	Preparácia svalov diaphragma pelvis	140
5.9	Trigonum urogenitale a vonkajšie pohlavné orgány muža	140
5.9.1	Penis (pohlavný úd)	141
5.9.2	Scrotum (miešok)	142
5.10	Regio urogenitalis	142
5.11	Trigonum urogenitale a vonkajšie pohlavné orgány ženy	142
5.12	Diaphragma urogenitale	144
6	MEMBRUM SUPERIUS (EXTREMITAS PROXIMALIS, HORNÁ KONČATINA). P. Mráz	145
6.1	Orientačné body na hornej končatine	145
6.2	Topografické oblasti hornej končatiny	145

6.2.1	Regio deltoidea	145
6.2.2	Regio pectoralis	145
6.2.3	Regio scapularis	145
6.2.4	Regio axillaris	146
6.2.5	Regio brachii anterior	146
6.2.6	Regio cubiti anterior	146
6.2.7	Regio antebrachii anterior	147
6.2.8	Regio carpi (carpalis) anterior	147
6.2.9	Regio manus anterior	147
6.2.10	Regio brachii posterior	147
6.2.11	Regio cubiti posterior	147
6.2.12	Regio antebrachii posterior	147
6.2.13	Regio carpi (carpalis) posterior	147
6.2.14	Regio manus posterior	147
6.3	Pitva niektorých útvarov hornej končatiny jedným rezom	147
6.4	Kožné rezy na palmárnej strane končatiny	148
6.5	Preparácia suprafasciálnych útvarov na palmárnej strane končatiny	149
6.6	Preparácia hĺbkových útvarov na palmárnej strane končatiny	152
6.6.1	Preparácia trigonum deltoideopectoralis	152
6.6.2	Preparácia ďalších útvarov v regio pectoralis	153
6.6.3	Preparácia fossa axillaris	153
6.6.4	Preparácia a identifikácia vetiev plexus brachialis (pars infraclavicularis)	153
6.6.5	Preparácia a. a. v. brachialis a ich vetiev	156
6.6.6	Preparácia hĺbkových útvarov v regio antebrachii anterior, regio carpi anterior a regio manus anterior	157
6.7	Kožné rezy na dorzálnej strane končatiny	159
6.8	Preparácia suprafasciálnych útvarov na dorzálnej strane končatiny	160
6.9	Preparácia hĺbkových útvarov na dorzálnej strane končatiny	161
6.9.1	Preparácia hĺbkových útvarov v regio scapularis, regio brachii posterior a regio cubiti posterior	161
6.9.2	Preparácia hĺbkových útvarov v regio antebrachii posterior, regio carpi posterior a regio manus posterior	162
7	MEMBRUM INFERIUS (EXTREMITAS DISTALIS, DOLNÁ KONČATINA). <i>M. Osvaldová</i>	164
7.1	Orientačné body na dolnej končatine	164
7.2	Topografické oblasti dolnej končatiny	164
7.2.1	Regio femoris anterior	164
7.2.2	Regio genus anterior	164
7.2.3	Regio cruris anterior	165
7.2.4	Dorsum pedis	165
7.2.5	Regio glutea	165
7.2.6	Regio femoris posterior	165
7.2.7	Regio genus posterior	165
7.2.8	Regio cruris posterior	165
7.2.9	Planta pedis	165
7.3	Pitva niektorých útvarov dolnej končatiny jedným rezom	165
7.4	Kožné rezy na ventrálnej strane končatiny	165
7.5	Preparácia suprafasciálnych útvarov v regio femoris anterior	166
7.6	Preparácia hĺbkových útvarov v regio femoris anterior	168
7.6.1	Pitva útvarov v canalis adductorius	169
7.7	Preparácia suprafasciálnych útvarov v regio genus anterior	169
7.8	Preparácia suprafasciálnych útvarov v regio cruris anterior	169
7.9	Preparácia hĺbkových útvarov v regio cruris anterior	170
7.10	Preparácia suprafasciálnych útvarov dorsum pedis	171
7.11	Preparácia hĺbkových útvarov dorsum pedis	172
7.12	Kožné rezy na dorzálnej strane končatiny	173
7.13	Preparácia suprafasciálnych útvarov v regio glutea	173
7.14	Preparácia hĺbkových útvarov v regio glutea	174
7.15	Preparácia suprafasciálnych útvarov v regio femoris posterior	175
7.16	Preparácia hĺbkových útvarov v regio femoris posterior	175
7.17	Preparácia suprafasciálnych útvarov v regio genus posterior	176
7.18	Preparácia hĺbkových útvarov v regio genus posterior	176
7.19	Preparácia suprafasciálnych útvarov v regio cruris posterior	177
7.20	Preparácia hĺbkových útvarov v regio cruris posterior	177
7.21	Preparácia planta pedis	178
7.22	Preparácia hĺbkových útvarov planta pedis	179
8	PARS DORSALIS TRUNCI (DORZÁLNA ČASŤ TRUPU). <i>J. Šteňová</i>	181
8.1	Orientačné body na dorzálnej časti trupu	181
8.2	Orientačné čiary	181
8.3	Topografické oblasti	181
8.3.1	Regio vertebralis	181
8.3.2	Regio sacralis	181
8.3.3	Regio suprascapularis	182

8.3.4	Regio scapularis	182
8.3.5	Regio infrascapularis	182
8.3.6	Regio lumbalis	182
8.4	Kožné rezy	182
8.5	Preparácia suprafasciálnych útvarov	182
8.6	Preparácia fascií	183
8.7	Pitva svalov chrbta	183
8.7.1	Musculus latissimus dorsi a musculus trapezius	183
8.7.2	Mm. rhomboidei a m. levator scapulae	184
8.7.3	M. serratus posterior superior et inferior	184
8.7.4	Preparácia hĺbkových svalov chrbta	185
8.8	Preparácia canalis vertebralis	187
8.9	Preparácia miechových obalov	187
8.9.1	Preparácia cavitas epiduralis	187
8.9.2	Preparácia cavitas subduralis	187
8.9.3	Preparácia cavitas subarachnoidealis	188
8.10	Preparácia koreňov miechových nervov	189
8.11	Preparácia medulla spinalis	190
	Literatúra	192
	Register	193